

Jonge Stemmen voor het Utrechtse platteland – Beleidssprint

Doel

Deze sprint geeft jongeren een echte kans om invloed uit te oefenen op het plattelandsbeleid van Utrecht. De provincie heeft een consultatievenster geopend (6 januari–16 februari 2026) voor feedback op haar 10-jarenplan voor water, bodem, natuur, klimaat en landbouw. Ons doel is om jongeren te helpen hun ideeën om te zetten in officiële adviesnotities ("zienswijzen") die aan de provincie worden voorgelegd.

Waarom jongerenbetrokkenheid belangrijk is

- Jonge boeren en studenten toegepaste wetenschappen worden direct beïnvloed door toekomstige regels over bodem, water en landbouw.
- Jongerenstemmen ontbreken vaak in beleidsdebatten, maar brengen toch frisse, praktische perspectieven mee.
- Deze sprint verbindt de jeugd met het beleidsvormingsproces en laat zien hoe hun inbreng echte beslissingen kan vormen.

Doelgroep - **Wij richten ons op:**

- Aeres University MFSI-studenten en docenten (Master Voedselsysteeminnovatie).
- Jonge boeren (tot 40 jaar, in aanmerking komende provinciale subsidies).
- Geïnteresseerde jongeren met een achtergrond of interesse in duurzaamheid en plattelandskwesties.

Deze groep is realistisch en wordt bij aankomst verdeeld in 3 gemengde groepen.

Datum en tijd: 8 januari 2026, 9:00–13:00

Waarde voor deelnemers

- Het advies van deelnemers zal door Duurzaam Utrecht2030 als officiële feedback aan de provincie worden overgedragen.
- Zij zullen ervaring opdoen in beleidsbetrokkenheid en collectief probleemoplossing.
- Ze leggen contact met collega's, beleidsmakers en regionale organisaties.
- Ze oefenen het omzetten van ideeën in concrete, uitvoerbare voorstellen.

De agenda (4 uur)

Programmaleider en Stagecommissaris: Ineke Malsch

Facilitator (stagiair): Abdul-Razak Adams

09:00 – 09:30 | Welkom & introductie (respectievelijk door Adams en Ineke)

09:30 – 10:45 | Ronde 1: Reality Check Samen (World Café Conversations)

Elke tabel behandelt één concrete uitdaging gebaseerd op de UPLG-thema's.

● **Tafel 1 (Water):** De provincie verwacht extreme regenval en overstromingen in lagere poldergebieden. Hoe beschermen we boerderijen zonder ze failliet te maken?

● **Tafel 2 (Bodem/Vervuiling):** Jaarlijks komen er 1000 kilo PFAS-pesticiden in de bodem van Utrecht terecht. De provincie wil strengere regels. Welke steun hebben jonge boeren nodig om van methode te wisselen?

● **Tafel 3 (Toekomstige landbouw):** Er is €3,5 miljoen beschikbaar voor jonge boeren om duurzaam te zijn. Als je de subsidieregels zou ontwerpen, welke specifieke apparatuur of technologie zou je dan financieren?

10:45 – 11:00 | Koffiepauze

11:00 – 12:15 | Ronde 2: De oplossing samen vormgeven ('Zienswijze')

- Groepen kiezen één onderwerp uit Ronde 1.
- Opdracht: Schrijf een adviesbrief aan de provincie.
- Prompt: We steunen X, maar maken ons zorgen om Y. Wij stellen Z voor.

12:15 – 13:00 | De Pitch & Stemming

- Elke groep heeft 3 minuten om hun advies te geven.
- Stem op de top 2 suggesties.
- Slotopmerkingen van de stagecommissaris (Ineke) leggen uit hoe deze notities als formele feedback aan het provinciale (UPLG) proces zullen worden ingediend.

DE UITDAGINGSKAARTEN

Elke sectie(rondes) wordt afgedrukt op een A4-blad en op de tafels geplaatst. Dit begeleidt de deelnemers door Ronde 1 (samen de Realiteitscheck) en Ronde 2 (samen de oplossing vormgeven) zonder dat de regels herhaaldelijk hoeven uit te leggen.

Kaart 1: De Water-uitdaging

Thema: Overstromingen, droogtes en "natte voeten"

De situatie (wat de provincie voorstelt):

Om zich voor te bereiden op klimaatverandering (extreme "waterbommen" en droogtes) is de provincie van plan het grondwaterpeil aanzienlijk te verhogen. Ze willen het platteland veranderen in een "spons" om de natuur te beschermen en water vast te houden voor droge periodes.

RONDE 1:

De Realiteitscheck (Discussie)

Het probleem: hogere waterstanden kunnen de natuur redden, maar maken velden modderig. Zware tractoren blijven vastzitten en sommige gewassen rotten in natte grond.

Bespreek:

1. Als het waterpeil op jouw land stijgt, kun je dan nog steeds boeren zoals je nu doet?
2. Wie betaalt de rekening als een "waterbom" je oogst vernietigt?
3. Is "drijvende machines" een echte oplossing, of slechts een fantasie?

RONDE 2:

De oplossing (opstellen) Stop met discussiëren en begin met beslissen.

Schrijf je officiële advies op.

1. **Wij** steunen het doel om Utrecht klimaatbestendig te maken...
2. **MAAR we maken ons zorgen** dat het verhogen van het grondwaterpeil [vul specifiek risico voor boeren in]...
3. **DAAROM stellen wij** de Provincie [vul specifieke oplossing in]...

KAART 2: DE BODEM- EN CHEMIE-UITDAGING

Thema: Schone aarde versus een leefbaar loon

De situatie (Wat de provincie voorstelt)

De provincie wil het gebruik van chemicaliën (pesticiden, kunstmest) drastisch verminderen om vervuiling te stoppen. Er is een specifieke focus op het voorkomen dat PFAS en voedingsstoffen in de bodem en drinkwater terechtkomen.

RONDE 1:

De Realiteitscheck (Discussie)

Het probleem: iedereen wil schone grond, maar de huidige landbouwbedrijfsmodellen zijn vaak afhankelijk van deze inputs om een stabiele oogst te garanderen.

- Bespreek: 1. Wat is de grootste belemmering om morgen te stoppen met het gebruik van chemicaliën? (Is het kosten? Risico? Gebrek aan technologie?)
- 2. Als je deze inputs verbiedt, dalen dan de opbrengsten? Met hoeveel?
- 3. Wat heb je precies nodig om over te stappen op "schone" landbouw zonder failliet te gaan?

RONDE 2:

De oplossing (opstellen) Stop met discussiëren en begin met beslissen.

Schrijf je officiële advies op.

- **Wij steunen** de visie op een vervuilingsvrije bodem in Utrecht...
- **MAAR we zijn bang** dat een snel verbod op inputs [vul specifiek risico in]...
- **DAAROM stellen we** voor dat het overgangsplan [specifieke oplossing invullen bevat

KAART 3: DE UITDAGING VAN €3,5 MILJOEN

Thema: Investeren in de Toekomstige Boerderij

De situatie (Wat de provincie voorstelt)

De provincie beschikt over een budget van **€3,5 miljoen** om de landbouwsector te helpen overgaan naar een duurzame toekomst. Ze moeten precies beslissen hoe ze dit geld de komende 10 jaar gaan besteden.

RONDE 1:

De Realiteitscheck (Discussie)

Het probleem: overheidssubsidies zijn vaak te ingewikkeld om aan te vragen, of ze financieren technologieën die dagelijkse problemen niet oplossen.

- **Besprek:** 1. Als je een cheque van €3,5 miljoen had, wat zou je dan eigenlijk kopen om jonge boeren te helpen?
- 2. Gaat het geld naar hightech sensoren, of naar onderwijs en training?
- 3. Hoe zorgen we ervoor dat dit geld naar jonge ondernemers gaat, niet alleen naar grote industriële giganten?

RONDE 2:

De oplossing (opstellen) Stop met discussiëren en begin met beslissen.

Schrijf je officiële advies op.

- **Wij steunen** de investering van €3,5 miljoen in de sector...
- **MAAR we maken ons zorgen** dat de huidige subsidieregels [vul specifiek risico in]...
- **DAAROM stellen wij voor** dat dit fonds prioriteit geeft aan [vul specifieke oplossing in]...